Ministerie van Justitie en Veiligheid

Aan de Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid

Directie Wetgeving en Juridische Zaken
Privaatrecht

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/jenv

Datum
26 oktober 2026

Onze referentie
8065787

Afstemming met
EZK en OCW

nota

Brief aan Tweede Kamer over nut en noodzaak bewijsvermoeden (muziek)auteursrecht en GenAI

Bijlage(n)
1. Brief aan TK

1. Aanleiding
Tijdens het commissiedebat civielrechtelijke onderwerpen van 22 april 2026 heeft u toegezegd de Tweede Kamer, mede namens de Staatssecretaris van Digitale Zaken en Soevereiniteit, schriftelijk nader te informeren over de bescherming van auteursrechten in de context van generatieve artificiële intelligentie (GenAI).

2. Geadviseerd besluit
U wordt gevraagd akkoord te gaan met de brief aan de Tweede Kamer waarin uw toezegging gestand wordt gedaan (bijlage 1). De brief wordt niet alleen namens de staatssecretaris van Digitale Zaken en Soevereiniteit geschreven, maar mede namens de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap en de Minister van Economische Zaken en Klimaat, die samen met u verantwoordelijk zijn oor het auteursrechtbeleid.

3. Kernpunten
Aanleiding en lobby: BumaStemra lobbyt bij de vaste commissie voor Justitie en Veiligheid voor een wettelijk bewijsvermoeden. Dit houdt in dat muziek-AI-modellen worden vermoed te zijn getraind met auteursrechtelijk beschermd werk, tenzij de ontwikkelaar het tegendeel bewijst.

Frans voorbeeld: Het idee komt uit een Frans initiatiefwetsvoorstel. Dit voorstel ligt echter stil. AI-ontwikkelaars (zoals Mistral) hebben kritiek, omdat het mogelijk botst met het Europees recht.

Inhoud van de brief: De brief schetst de kansen en bedreigingen van GenAI voor de (muziek)sector en zet het huidige juridische kader uiteen (Auteursrechtrichtlijn en AI-verordening).

Europese ontwikkelingen: De Europese Commissie onderzoekt aanvullende regels voor AI-training en komt naar verwachting in Q2 volgend jaar met een wetgevend initiatief. Het beleidsvoortouw ligt in de EU om marktversnippering te voorkomen.

Geen aanpassing Nederlands bewijsrecht: Aanpassing naar Frans voorbeeld is nu niet nodig. Het huidige Nederlandse bewijsrecht is al flexibel en robuust genoeg:
- Artikel 150 Rv: De rechter kan de bewijslast omdraaien op grond van redelijkheid en billijkheid (bijvoorbeeld bij een informatieachterstand).

- Artikel 843a Rv: Makers kunnen via de rechter inzage of afschrift eisen van specifieke documenten of datasets van AI-ontwikkelaars.

Geen noodzaak: BumaStemra procedeert momenteel niet tegen AI-aanbieders, waardoor er geen bewijs is dat de huidige wetgeving tekortschiet.

4. Toelichting

4.1. Krachtenveld

De verwachting is dat de Federatie auteursrechtbelangen (bestaande uit Platform Makers, Platform Creatieve MediaIndustrie en Voi©e) en BumaStemra bereid zijn om de inhoud en strekking van de brief te steunen. Zij zijn bereid af te wachten met welke voorstellen de Europese Commissie volgend jaar komt. Zij zijn eveneens bereid af te wachten wat er in Frankrijk gebeurt en of dat in Nederland navolging verdient. Natuurlijk moet tegen die tijd uit Nederlandse jurisprudentie zijn gebleken dat het bewijsrecht qua rechtsbescherming van makers inderdaad tekortschiet. Pas dan kunnen nut en noodzaak van een aanpassing van ons nationale recht worden onderzocht. Bovendien zal bij het treffen van eventuele nationale maatregelen kritisch moeten worden bezien of dit juridisch mogelijk en beleidsmatig wenselijk is in het licht van het EU-recht.

4.2. Strategie

De Raad voor Cultuur heeft op 11 juni 2026 op eigen initiatief het adviesrapport ‘Kunstzinnig boven kunstmatig’ heeft uitgebracht, waarin wordt gepleit voor een wettelijke contentheffing op de gegenereerde output van GenAI. De minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap bereidt een reactie voor op dat advies, in samenwerking met de Minister van Economische Zaken en u, die naar verwachting in de loop van 2027 wordt gedeeld met de Tweede Kamer. In de brief die thans voorligt, wordt niet vooruitgelopen op de reactie op het advies van de Raad voor Cultuur.

5. Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Deze nota wordt actief openbaar gemaakt met de toezending van de brief aan de Tweede Kamer. De persoonsgegevens van de ambtenaren zijn niet openbaar, ter bescherming van de persoonlijke levenssfeer.